

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психолого-педагогічної культури батьків

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи психолого-педагогічної культури батьків
Рівень вищої освіти	Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна, доктор педагогічних наук, доцент
Викладач (-і)	0508157946
Контактний телефон викладача	zozulyak_roksolyana@ukr.net
E-mail викладача	Лекції, семінарські, практичні, самостійна робота, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.
Формат дисципліни	90 годин
Обсяг дисципліни	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php
Посилання на сайт дистанційного навчання	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю кожний третя середа з 13.30 до 15.00 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+3800508157946) в робочі дні з 9.30 до 17.30
Консультації	Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна, доктор педагогічних наук, доцент
2. Анотація до курсу	
<p>Опанування дисципліни «Основи психолого-педагогічної культури батьків», яка викладається у циклі професійної та практичної підготовки бакалаврів, є необхідним для здійснення діяльності з формування батьківської культури майбутніми соціальними педагогами.</p> <p>Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи психолого-педагогічної культури батьків» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів «Соціальна педагогіка».</p>	
3. Мета та цілі курсу	
розширення знань студентів із питань сімейного виховання, підготувати майбутніх фахівців до вміння працювати з батьками задля підвищення їх педагогічної та психологічної культури, формувати готовність до батьківства; виховання правильного та відповідального ставлення роботи з батьками у питаннях виховання дітей, попередження та уникнення можливих помилок та недоліків у процесі сімейного виховання.	
Основні завдання курсу:	
<ul style="list-style-type: none"> – розкрити суть поняття «психолого-педагогічна культура батьків» як одного із предметів діяльності соціального педагога; – охарактеризувати сучасні проблеми роботи соціального педагога з різними типами сімей; – обґрунтувати основні принципи, методи й форми роботи соціального педагога з формування психолого-педагогічної культури батьків. 	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальна компетентність: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів; здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи; здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів; здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення; здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.</p>	

5. Результати навчання					
Сформована: здатність працювати з батьками з метою підготовки їх до свідомого батьківства та виконання батьківських функцій; здатність формувати правильне та відповідальне ставлення до процесу сімейного виховання дітей; здатність здійснювати психолого-педагогічне навчання батьків та підвищення їх педагогічної культури; здатність виявляти, попереджувати помилки і недоліки у процесі сімейного виховання та навчати батьків їх уникати.					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			26		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18		
самостійна робота			46		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний/ вибірковий	
8	Соціальна робота	4		Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Теоретичний					
Тема 1. Сім'я як чинник формування особистості <i>Поняття сім'ї. Функції сім'ї. Класифікація сімей. Роль родини у процесі соціалізації особистості.</i>	Лекція, 4 год	[1, 6, 9], [2,3, 11, 14,15]	Прорецензуват и наукову, науково- методичну літературу з проблем сімейного виховання 4 год	1 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції
Тема 2. Актуальні проблеми стосунків батьків та дітей <i>Стосунки батьків і дітей як психолого- педагогічна проблема, її типові варіанти. Причини конфліктів між батьками і дітьми. Умови оптимізації стосунків батьків і дітей.</i>	Проблемна лекція	[4- 6, 9,12], [2,3,6,12, 6,22,26]	Соціально- педагогічні основи соціалізації особистості у родинно- сімейному колі. 2 год	1 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції
Тема 3. Виховний потенціал	Проблемна лекція 4 год	[1, 6, 9], [2,3, 11,	Проаналізуват и рівень	По 1 б. за підготовку	Самостійну роботу

<p>родини як соціального інституту формування дитини <i>Особливості впливу родини на дитину.</i> <i>Компоненти виховного потенціалу родини.</i> <i>Батьківський авторитет.</i></p>		14,15]	виховного потенціалу двох сімей 2 год Особливості тактик родинного виховання на різних етапах життєдіяльності сім'ї 2 год	додаткових завдань, активну участь під час лекції	виконати упродовж тижня після проведення лекції
<p>Тема 4. Теоретико-методологічні основи сімейного виховання <i>Стилі сімейного виховання.</i> <i>Принципи та загальна стратегія сучасного сімейного виховання.</i> <i>Методи сімейного виховання і специфіка їх застосування.</i> <i>Педагогічні проблеми сучасної молоді сім'ї.</i></p>	Проблемна лекція 4 год	[4, 8, 12], [1,3, 10, 14,25]	Особливості підготовки до свідомого виконання батьківських функцій. 4 год	1 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції
<p>Тема 5. Психолого-педагогічна культура батьків <i>Психолого-педагогічна культура батьків: поняття, складові, рівні сформованості.</i> <i>Рівні педагогічної культури батьків.</i> <i>Організація та методичні аспекти формування психолого-педагогічної культури батьків.</i></p>	Лекція-бесіда 4 год	[4, 5, 6,13], [1-3, 17,19, 20,24]	Можливості застосування етнопедагогічних знань у процесі підвищення психолого-педагогічних знань батьків 2 год	2 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції
<p>Тема 6. Шляхи і засоби підвищення психолого-педагогічної культури батьків <i>Головні напрями підвищення</i></p>	Проблемна лекція 6 год	[1, 6, 9], [2,3, 11, 14,15]	Сучасні проблеми психолого-педагогічної освіти батьків 2 год	1 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції

<p>психолого-педагогічної культури батьків. <i>Форми і методи підвищення психолого-педагогічної культури батьків.</i> <i>Форми залучення батьків до виховної роботи.</i> <i>Умови ефективної взаємодії соціального педагога, вчителя і батьків</i></p>					
<p>Тема 7. Роль батьківського спілкування у вихованні дитини <i>Означення ролі батьківського спілкування у вихованні дитини.</i> <i>Відповідальність батьків за виховання дитини. Основні етапи розвитку і життєдіяльності сім'ї. Функції членів родини щодо виховання дитини.</i></p>	Проблемна лекція	[4, 5, 6,13], [1-3, 17,19, 20,24]	Соціально-педагогічні аспекти формування навиків батьківського спілкування 4 год	2 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції
Модуль 2 Практичний					
<p>Тема 1. Методологічні аспекти дитячо-батьківських взаємин у сім'ї <i>Сім'я – як первинна інституція формування особистості.</i> <i>Особливості соціалізації дитини у родині.</i> <i>Характеристика стилів сімейного виховання.</i> <i>Основні принципи сімейного виховання.</i> <i>Взаємозв'язок вікової періодизації та стратегій сімейного виховання.</i> <i>Характеристика методів сімейного виховання.</i></p>	Семинарське заняття з елементами дискусії 4 год	[2, 3, 8,13], [1,3, 7,11, 14,25]	Вплив різних факторів соціалізації на процес сімейного виховання. 2 год	Максимальна оцінка 5 балів	Упродовж семестру

<p>Тема 2. Особливості виховання у різних типах сімей <i>Специфіка виховання в багатодітній сім'ї. Специфіка виховання у неповній родині. Особливості виховання у прийомних сім'ях. Особливості виховання у конфліктних сім'ях. Специфіка виховання у антипедагогічних сім'ях. Особливості виховання дітей в умовах дитячого будинку сімейного типу.</i></p>	<p>Семинарське заняття (з елементами прес-конференції) 4 год</p>	<p>[3, 7,12], [2,3, 8,11, 14,24]</p>	<p>Соціально-педагогічна діяльність з сім'єю з метою попередження проблем девіантної поведінки 2 год</p> <p>Соціально-педагогічна робота з проблем родинного виховання у кризові періоди сімейного життя 2 год</p>	<p>Максимальна оцінка 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру</p>
<p>Тема 3. Специфіка формування психолого-педагогічної культури батьків <i>Охарактеризувати сутність психолого-педагогічної культури батьків. Розкрити методичні аспекти психолого-педагогічної культури батьків. Проаналізувати форми і методи підвищення психолого-педагогічної культури батьків. Проаналізувати форми залучення батьків до виховної роботи.</i></p>	<p>Семинарське заняття з елементами дискусії 4 год</p>	<p>[4, 5, 6,13], [1-3, 17,19, 20,24]</p>	<p>Розробити програму психолого-педагогічного навчання батьків 5 год Розробити програму корекції процесу сімейного виховання 5 год</p>	<p>Максимальна оцінка 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру</p>
<p>Тема 4. Сучасні методи формування психолого-педагогічної просвіти та навчання <i>Спільна робота суспільних закладів і</i></p>	<p>Семинарське заняття з елементами гри 4 год</p>	<p>[4-6, 9,12], [2,3, 6,12, 16,22,26]</p>	<p>Значення інституту кумівства у процесі соціалізації особистості 4 год</p>	<p>Максимальна оцінка 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру</p>

<i>сім'ї з виховання дітей. Шляхи оптимізації психолого-педагогічного навчання і виховання батьків.</i>					
Тема 5. Роль батьківського діалогу у вихованні дитини <i>Десять заповідей спілкування. Нотації – ні до чого. Заповідь батьків. Мистецтво переговорів. Учитися сваритися. Підкорити власну дитину. Слухати, або зрозуміти. Чи можна приборкати гнів? Десять заповідей прощення.</i>	Семінарське заняття (з елементами прес-конференції) 4 год	[1, 6, 9], [2,3, 11, 14,15]	Проблеми батьківської відповідальності у народній педагогіці 4 год	Максимальна оцінка 5 балів	Упродовж семестру

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття – 45 балів, за контрольну роботу – 25 балів, за тестові завдання – 20 балів, за самостійну роботу – 10 балів (1 бал за кожний вид роботи))
Вимоги до письмової роботи	Студенти повинні виконати контрольну роботу та тестові завдання для перевірки здатності(ей) продемонструвати розуміння питань використання навчальної літератури та інших джерел інформації, продемонструвати практичні навички, здатність застосовувати та інтегрувати отримані знання (поєднаємо теорію та практику з тим, як це знадобиться у професії), що складається практичного та творчого завдань. На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття). Плагіат неприпустимий.
Семінарські заняття	Студенти повинні виконати контрольну роботу та тестові завдання для перевірки здатності(ей) продемонструвати розуміння питань використання навчальної літератури та інших джерел інформації, продемонструвати практичні навички, здатність застосовувати та інтегрувати отримані знання (поєднаємо теорію та практику з тим, як це знадобиться у професії), що складається практичного та творчого завдань.

	На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття). Плагіат неприпустимий.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота і тестові завдання. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування). Мінімальна кількість балів для допуску до іспиту з курсу - 25.

8. Політика курсу

При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Також неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

9. Рекомендована література

Базова

1. Капська А.Й Соціальна робота з проблемними сім'ями : Посібник / А.Й.Капська. – Тернопіль, 2010. – 304 с. Капська А. Й., Олексюк Н. С., Калаур С. М., Фалинська 3. 3.
2. Максимова Н.Ю. Безпека життєдіяльності: Соціально-психологічні аспекти алкоголізму та наркоманії : Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2006. –328 с.
3. Максимович О.М. Особливості виховання дітей із розлучених сімей : Навчально-методичний посібник. – К., 2004. – 140 с.
4. Організація роботи з батьками / Упор. Юзефік Л.О. – Тернопіль : Астон, 2002. – 168 с.
5. Повалій Л.В. Виховання підлітків у неповній сім'ї : Навчально-методичний посібник. – К., 2008. – 104 с.
6. Популярная психология для родителей [Текст] / Под ред. А.А. Бодалева. – М. : Педагогика, 1989. – 256 с.
7. Проблемні сім'ї : діти і батьки / Ю.М. Якубовська. – К., 1998. – 137 с.
8. Сорочинська В. Організація роботи соціального педагога : Навчальний посібник.

– К.: Кондор, 2005. – 198 с.

9. Цивільна та сімейно-правова відповідальність батьків (осіб, які їх замінюють) за правопорушення, вчинені неповнолітніми [Текст]: монографія / Марія Володимирівна Логвінова. – Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2009. – 206 с.

Допоміжна

1. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнери-однодумці? / О. Долинна, О. Низковська // Дошкільне виховання. – 2007. – № 1. – С. 6-8.
2. Батьки і діти: соціальне самопочуття дітей в українських сім'ях / Г.В. Святненко та ін.. – К.: Логос, 2000. – 92 с.
3. Батьків не обирають ... / Ю.М. Якубовська. – К., 1997. – 192 с.
4. Василькова Ю.В., Василькова Т.А. Соціальна педагогіка: Курс лекцій. – М.: Академія, 2000. – 440 с.
5. Вербицький А. Самостоятельная работа студентов младших курсов // Высшая школа России. – 1995. – № 3. – 25–27.
6. ВІЛ/СНІД: відчуй себе захищеним. – 2004. – 191 с.
7. Вознесенська, О. Батьківська медіа-педагогіка в системі позашкільної освіти / О. Вознесенська // Директор школи. Шкільний світ. – 2011. – № 3. – С. 32-38.
8. Войтова, Л. В. Соціально-педагогічна робота щодо профілактики насильства над дітьми в сім'ї / Л. В. Войтова // Соціальна педагогіка: теорія і практика. – 2013. – № 1. – С. 79-86.
9. Ворон, М. Ресурсні центри для батьків. / М. Ворон, Ю. Найда // Підручник для директора. – 2007. – № 3. – С. 62-66. Декларація прав дитини: Проголош. Генерал. Асамблеєю ООН, 20 листопада 1959 р. // Відродження. – № 1. – С. 18.
10. Горобець, С. Психологічні аспекти роботи з батьками / С. Горобець // Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. – 2011. – № 5. – С. 72-74.
11. Горпинюк, В. Залежність батьків від раціонального імперативу: [до питання насильства над дитиною] / В. Горпинюк // Психологія і суспільство. – 2010. – № 4. – С. 98-103.
12. Григор'єв, Д. Школа і батьки: соціальне партнерство / Д. Григор'єв, О. Кожурова // Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. – 2010. – № 9. – С. 78-79.
13. Данченко О. Соціальний педагог. Основні напрями його діяльності в навчально-виховних закладах // Шкільний світ. – 1999. – № 10. – С. 5–6.
14. Джус О. В. Центри соціальних служб для молоді: зміст і форми соціалізації та ресоціалізації особистості // Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – Вип. ІХ. – С. 64–69.
15. «Діти вулиці». Методичні рекомендації по роботі з «дітьми вулиці» / Упор. Зінченко А.Г. – К.: ДЦССМ, 1999. – 88с.
16. Дитинство в Україні: права, гарантії, захист // Укр. ін-т соц. Досліджень. – К., 1998. – Ч. 2.
17. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: Сучасний стан і перспективи розвитку. – К., 1999. – 111 с.
18. Завгородня Т.К., Лисенко Н.В., Мажец Д.К., Ступарик Б.М. Опіка над дітьми в добу трансформації суспільного устрою: монографія / Заг. ред. Б.М.Ступарика. – Івано-Франківськ – Ужгород: Мистецька лінія, 2002. – 152 с.
19. Зозуляк Р. Професія “соціальний педагог”: морально-етичний аспект Ідеї опіки дітей і молоді в історико-педагогічній науці / Збірник наук. праць. – Івано-Франківськ, 2005. – С. 298–302.

20. Зозуляк Р. Засади соціально-педагогічної деонтології Науково-методичний збірник. – Коломия, 2007. – 34–38.
21. Зозуляк-Случик Роксоляна Совість як критерій фаховості соціального педагога / Роксоляна Зозуляк-Случик // Науковий вісник Чернівецького ун-ту: Зб. наук. пр. – Вип. 593. Педагогіка та психологія. – Чернівці: Рута, 2011. – С. 59–64.
22. Инновационные формы опеки детей: международный и национальный опыт / Лактионова Г.М., Шипиленко Е.С., Братусь И.В.; под общей ред. Г.М.Лактионовой. – К.: Наук. Свит, 2001. – 61 с.
23. Исенина, Е. И. Некоторые методологические проблемы исследования психологии родительства / Е. И. Исенина // Перинатальная психология и психология родительства. – 2007. – № 4. – С.86-94.
24. Качур, О. В. Робота практичного психолога школи з батьками обдарованих дітей / О. В. Качур // Обдарована дитина. – 2010. – № 10. – С. 50-56.
25. Коваль Л.Г., Зверева І.Д., Хлебик С.Р. Соціальна педагогіка / Соціальна робота: Навчальний посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 392 с.
26. Ковбас, Б. Педагогічна співпраця вчителів і батьків у збагаченні родинного виховання. / Б. Ковбас, В. Костів // Родинна педагогіка в 3-х т. [Текст] / Б.Ковбас, В.Костів. – Ів.-Франківськ, 2006. – Т.2: Основи родинного виховання. – С. 227-240.
27. Кожевникова, О. А. Особенности психологической готовности к материнству и отцовству в период ранней взрослости / О. А. Кожевникова // Перинатальная психология и психология родительства. – 2008. – № 4. – С.109-125.
28. Концепція позашкільної освіти та виховання // Освіта України. – 1997. – № 6.
29. Коровіна, В. Перший раз у перший клас: [заняття для батьків першокласників] / В. Коровіна // Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. – 2011. – № 5. – С. 75-77.
30. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка : Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 418с.
31. Левкович, С. Г. Формирование культуры материнства в современном обществе / С. Г. Левкович // Перинатальная психология и психология родительства. – 2010. – № 1. – С.53-57.
32. Левчик, Н. Шкільні програми з підготовки молоді до батьківства в США та Великій Британії / Н. Левчик // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2009. – № 3. – С.44-48.
33. Логвінова, М. В. Зловживання батьківськими правами : постановка проблеми / М. В. Логвінова // Вдосконалення правового захисту та основних свобод людини і громадянина [Текст]: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів. – Ів.-Франківськ, 2010. – С.82-87.
34. Луцик, Д. Мирослав Стельмахович про педагогічний всеобуч батьків / Д. Луцик // Проблеми української народної педагогіки. Теорія і практика [Текст]: збірник наукових статей. – Ів.-Франківськ, 2005. – С.10-15.
35. Максимова Н. Профілактика алкоголізму та наркоманії: соціально-психологічний аспект // Соціальна політика і соціальна робота. – 1999. – № 3-4. – С. 126–136.
36. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення / За ред. проф. А.Й.Капської. – К.: ДЦССМ, 2003. – 184 с.
- Овчарова, Р. В.
37. Отцовство как ценность и сфера самореализации личности / Р. В. Овчарова,

- Ю. А. Токарева // Перинатальная психология и психология родительства. – 2010. – № 1. – С.67-74.
38. Павлов, И. В. Психология отцовства : обзор исследований и некоторые выводы о современном состоянии проблемы / И. В. Павлов // Перинатальная психология и психология родительства. – 2008. – № 4. – С.78-96.
39. Пушкарук, І. Ретроспективний аналіз зміни образу батька в культурно-історичному розвитку людства / І. Пушкарук // Збірник наукових праць: філософія,соціологія,психологія [Текст]. – Ів.-Франківськ, 2013. – Вип. 18, Ч.1. – С. 117 - 124.
40. Стрельник, О. Батьківські практики у сучасних молодих сім'ях: [соціалізація особистості] / О. Стрельник // Соціальна психологія. – 2011. – № 6. – С. 62-70.
41. Сушко, О. Виховання в сім'ї: [тренінгове заняття для батьків] / О. Сушко // Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. – 2012. – № 1. – С. 78-79.
42. Тюптя, О. Генезис предметної сфери батьківства в історико-культурній перспективі / О. Тюптя // Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка [Текст]. – К., 2011. – Вип. 3. – С. 47-51. – (Серія: Психологія.Педагогіка.Соціальна робота).
43. Тюптя, О. В. Батьківство як фактор розвитку особистості чоловіка / О. В. Тюптя // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – № 7. – С. 15-20.
44. Федоришин, Г. М. Соціально-психологічний підхід до вивчення механізмів впливу в стосунках "батькі-діти" / Г. М. Федоришин // Збірник наукових праць: філософія.соціологія,психологія [Текст]. – Ів.-Франківськ, 2008. – 13, № 2. – С.67-77.
45. Щетинина, А. М. Особенности психолого-педагогической компетентности родителей детей раннего возраста / А. М. Щетинина, В. В. Селина // Перинатальная психология и психология родительства. – 2010. – № 2. – С. 70-75.
46. Що означає бути батьком... // Дошкільне виховання. – 2009. – № 6. – С.14-16.
47. Ярошинська, О. Периодизація становлення та розвитку інституту батьківства у вітчизняній етнопедагогічній теорії та практиці виховної діяльності сім'ї / О. Ярошинська // Рідна школа. – 2007. – № 11-12. – С.68-70.

Викладач Зозуляк-Случик Р.В.